

Euroopa Tööohutuse ja Töötervishoiu Agentuur

2012. aasta aruanne Kokkuvõte

***Europe Direct on teenistus, mis aitab leida vastused
Euroopa Liitu käsitlevatele küsimustele***

**Tasuta infotelefon: (*)
00 800 6 7 8 9 10 11**

(*) Antav teave on tasuta nagu ka enamik kõnesid (v.a mõne operaatori, hotelli ja telefonikabiini puhul).

Lisateavet Euroopa Liidu kohta saab internetist Euroopa serverist (<http://europa.eu>).

Luxembourg: Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, 2013

ISBN: 978-92-9240-047-7

ISSN: 1977-2521

doi: 10.2802/52666

© Euroopa Tööohutuse ja Töötervishoiu Agentuur, 2013

Allikale viitamisel on reprodutseerimine lubatud.

Rasketes majandustingimustes, kus paljusid organisatsioone mõjutas valitsussektori kulude kärpimine, on Euroopa Tööohutuse ja Töötervishoiu Agentuur (edaspidi „agentuur”) jätkanud tööohutuse ja töötervishoiu heade tavade edendamist igas suuruses ettevõtjate seas. Agentuur on hakanud ka tulevikku vaatama, alustades oma edasist tööd käsitleva mitmeaastase strateegilise programmi koostamist.

1 Teabe kogumine ja analüüsimine

Euroopa Riskiseirekeskus

2012. aastal viidi lõpule agentuuri esimene [prognoosimisprojekt](#), mis käsitleb nn roheliste töökohtade kiiresti kasvava valdkonnaga seotud riske. Koostati stsenaariume, mis käsitlevad teatavate tehnoloogiliste arengusuundumuste või ühiskondlike muutuste tagajärgi ning nende mõju tööohutusele ja töötervishoiule, et ergutada arutelu ja selgitada poliitikakujundajatele konkreetse tegevussuuna mõju.

Projekti „Rohelised töökohad ning tööohutus ja töötervishoid: uute tehnoloogiatega seotud uute ja tekkivate riskide prognoos 2020. aastani” [lõpparuanne](#) ja [kokkuvõte](#) avaldatakse 2013. aasta jooksul.

Veel üks agentuuri suurprojekt on [uute ja tekkivate riskide Euroopa ettevõtete uuring \(ESENER\)](#), mis esmakordselt andis meile reaalses ülevaates sellest, kuidas Euroopas ohjatakse teatavaid olulisi töökohaga seotud riske, eriti psühhosotsiaalseid riske, nt tööga seotud stress, vägivald ja ahistamine.

Projekti käimasolevas etapis keskendutakse uuringu käigus kogutud andmete teisesele analüüsimisele. 2012. aastal avaldati neli aruannet ja [kokkuvõte](#): „[Tööohutuse ja töötervishoiu juhtimine](#)”, „[Töötajate esindatus ning nendega konsulteerimine tööohutuse ja töötervishoiu küsimustes](#)”, „[Psühhosotsiaalsete riskide ohjamine töökohas](#)” ning „[Psühhosotsiaalsete riskide ohjamine soodustavad ja takistavad tegurid](#)”. Heaks kiidetud on teine ESENERi projekt, mida laiendatakse väiksematele organisatsioonidele, põllumajandussektorile ja suuremale arvule riikidele.

Veel ühe projekti tulemusena on agentuur koostanud uue aruande „[Töökohal kasutatavate nanomaterjalidega seotud riskide tajumine ja nendest teavitamine](#)”, milles tuuakse esile lüngad meie teadmistes nanomaterjalide – väga väikese struktuuriga ainete – käitlemisega seotud riskidest.

Jätkunud on ettevalmistustöö OSHwiki eelkäivitamiseks 2013. aastal – lisatud on agentuuri tööprogrammi põhiteemasid käsitlevaid artikleid.

Töökeskonna teave

Aasta jooksul on avaldatud mitu [praktilist juhendit ja teabelehte](#), millega toetatakse [tervislike töökohtade kampaaniat 2012–2013](#) „Ennetame riske üheskoos”. Neist kaks, mis koostati koostöös Euroopa Ametiühingute Konföderatsiooni ja BUSINESSEUROPE'iga, käsitlevad [töötajate osalemist ja juhtkonna rolli](#) tööohutuse ja tervishoiu valdkonnas. Peale selle avaldati aruanne, milles uuritakse, kuidas head juhtimistavad võivad parandada [töötajate tööohutuse ja tervishoiuga seotud käitumist](#), [töötajate osalemistavade](#) juhtumiuuring ja uuring, kuidas organisatsioonid saavad edendada [tööohutust ja tervishoidu tarneahelate kaudu](#).

On alustatud ka ettevalmistusi kampaaniaks 2014–2015, mis keskendub psühhosotsiaalsetele riskidele, eelkõige praktilistele võimalustele ja vahenditele, mida saab selle probleemi lahendamisel kasutada. 2012. aastal tegi agentuur liikmesriikide teabekeskuste uuringu, et teada saada, millist tuge nad vajavad kampaaniate korraldamisel; uuringu tulemused on aidanud kujundada järgmise kampaania tooteid.

Agentuuri [veebipõhine interaktiivne riskihindamise vahend \(OiRA\)](#) pakub eelkõige mikro- ja väikeettevõtjatele lihtsat ja tasuta riskide hindamise võimalust. Alates OiRA kasutuselevõtmisest 2011. aastal on agentuur vahendit pidevalt edasi arendanud, muutes seda kasutajasõbralikumaks, arendades OiRA kasutajaskonda (pakkudes koolitust ja kasutajatuge) ning edendades OiRA kasutamist ja kohandamist konkreetsete majandusharude tarbeks. Töötatakse välja uusi OiRA mooduleid, mis käsitlevad psühhosotsiaalseid riske, riskidega seotud hooldustöid ja büroos töötamist.

[Töõtervise edendamine](#) on seotud tööandjatega, kes töötajate tervise edendamiseks teevad rohkem kui ranged tervishoiu ja tööohutusega seotud kohustused neilt nõuavad. 2012. aastal avaldati väljaandeid, mis käsitlevad [noorte töötajate tervise edendamist](#), [vaimse tervise edendamist töökohal](#) ning [pereksimusi ning töö- ja eraelu tasakaalu](#). Samuti avaldati e-faktid, mis toetavad minikampaaniat teadlikkuse suurendamiseks keskkonnas leiduvast tubakasuitsust: [„Tubakas: tervisemõjuga seotud nõuanded suitsetajatele”](#), [„Tubakas: tervisemõjuga seotud nõuanded mittesuitsetajatele”](#) ja [„Tubakas: nõuandeid tööandjatele suitsuvaba töökeskonna loomiseks”](#). Lõpetati ka kaks kirjanduse ülevaadet, mis käsitlevad [tööandjaid](#) ja [töötajaid](#) motiveerivaid tegureid tervise edendamise kavades osalemisel. Agentuur on osalenud ka tervise edendamise tööühmas, mille eesmärk on muuta asjaomane projekt üldisemaks lähenemisviisiks heaolule töökohal.

Ühe osana käimasolevast integreerimisprojektist, mis käsitleb [tööohutuse ja tervishoiu süvalaiendamist haridusse](#), avaldas agentuur [teabelehe](#) ja juhtumiuuringute sarja (pealkirjaga [„Õpetajate koolitamine riskide kohta teavet andma – näiteid tööohutuse ja tervishoiu süvalaiendamisest õpetajate koolitusprogrammidesse”](#)), mis käsitleb tööohutuse ja tervishoiu ning riskihariduse valdkonna õpetajakoolituse häid tavasid.

2012. aastal alustas agentuur ettevalmistusi 2 miljoni euro suuruse eelarvega katseprojektiks, mis on suunatud eakamate töötajate tööohutusele ja tervishoiule, et anda teavet poliitika

kujundamiseks ning tuua näiteid headest strateegiatest ja tavadest, mis aitavad eakamatel töötajatel tervist säilitada. Projekt peaks kestma 2015. aastani.

2 Teabevahetus, kampaaniad ja edendustöö

Aprillis alustati Brüsselis [tervislike töökohtade kampaaniat 2012–2013](#), mille pealkiri on „Ennetame riske üheskoos”. Kampaania keskendub juhtkonna rolli ja töötajate osalemise tähtsusele tööohutuse ja tervishoiu parandamisel. Brüsselis peeti partnerluskoosolek ametlike kampaaniapartnerite leidmiseks; sellel osales üle 100 organisatsiooni. Agentuur jätkab liikmesriikide teabekeskuste toetamist teadlikkuse suurendamise ürituste korraldamisel üleeuroopalise kampaania abiprojekti kaudu; palju kampaaniaüritusi toimus oktoobris [Euroopa tööohutuse ja tervishoiu nädalal](#). Kampaaniaga on ühinenud rekordiliselt [86 ametlikku kampaaniapartnerit](#). Kampaaniat toetatakse taas kampaania juhendi ja mitmesuguste tasuta [reklaammaterjalidega](#), mis on tõlgitud 24 keelde. Napo konsortsium tegi [filmi](#) populaarse multifilmitegelase Napoga ja esmakordselt levitati kampaania teabematerjali [iPad rakenduses](#), mis on juba pälvinud suurt huvi. [Hea tava auhindade konkursil](#) oli ligikaudu viiskümmend osalejat.

Tehti teine [üleeuroopaline tööohutuse ja tervishoiu arvamusküsitlus](#), millega koguti 36s Euroopa riigis rohkem kui 35 000 inimeselt arvamusi tänapäeva töökohtadega seotud küsimustes. Küsitluse tulemusi kasutatakse agentuuri mitmes töövaldkonnas, sealhulgas tööstressi valdkonnas.

2012. aasta oli [aktiivsena vananemise ja põlvkondadevahelise solidaarsuse Euroopa aasta](#), milles agentuur aktiivselt osales, andes teavet selle kohta, kuidas aidata töötajatel kauem heas vormis püsida. Muu hulgas avaldati uus [vananevate töötajate veebisait](#) ja teemakohased artiklid „[Aktiivsena vananemise edendamine töö](#)l” ja „[Et töötada paremini ja kauem](#)”.

Agentuur osales [ülemaailmsel tubakavabal päeval](#), kus ta alustas [teadlikkuse suurendamise kampaaniat „Tubakavabad töökohad](#)”. Agentuur koostas ka uue töövahendite komplekti ja muid materjale, mis aitavad tööandjatel ja töötajatel mõista [uusi keemiatoodete ohupiktogramme](#), mis ELis järk-järgult kasutusele võetakse. Neljandat aastat järjest andis agentuur Leipzigi rahvusvahelisel dokumentaal- ja animafilmi festivalil üle [tervislike töökohtade filmiauhinna \(DOK Leipzig\)](#).

Agentuur osales projektis, mille eesmärk on anda algkooliõpilastele algteadmisi tervishoiust ja ohutusest. [Algatusega „Õpetajate Napo](#)” tehakse õpetajatele veebipõhiselt kättesaadavaks mitmesuguseid õppematerjale. Materjalid (sealhulgas tunniplaanid ja videoklipid, mis on praegu kättesaadavad seitsmes keeles) kasutavad multifilmitegelast Napot, kes aitab huvitavalt levitada teavet tööohutuse ja tervishoiu kohta.

Agentuur tegeles pressi-, meedia- ja avalike suhetega ELi ja riikide tasandil ning käivitas tervislike töökohtade kampaania raames uue [meediapartnerluse projekti](#). Ta jätkas aktiivset osalemist mitmesugustel Euroopa ja rahvusvahelistel konverentsidel ja näitustel. Agentuur töötas välja ka uue veebipõhise strateegia, kujundas ümber oma veebisaidi ning suurendas oma esindatust [Twitteris](#), [Facebookis](#) ja [LinkedInis](#).

Agentuur on edasi arendanud teabevahetusega seotud partnerlust komisjoni ettevõtluse ja tööstuse peadirektoraadi, Konkurentsivõime ja Uuendustegevuse Täitevasutuse ning [Euroopa ettevõtlusvõrgustikuga](#). Agentuur on jätkanud visuaalse meedia uurimist hea tööohutuse ja töötervishoiu edendamise vahendina, rikastades oma digitaalset raamatukogu, tellides pildimaterjali ning toetades tööohutuse ja töötervishoiuga seotud fotonäitusi. Ta jätkas aasta jooksul ka oma kirjastamisprogrammi, avaldades kümme uut aruannet, kuus kirjanduse ülevaadet, kolm teabelehte, 11 e-fakti ning hulgaliselt artikleid ja audiovisuaalset materjali.

3 Võrgustiku arendamine ja koordineerimine

ELi-sisese ja rahvusvahelise võrgustiku arendamises toimunud olulised saavutused 2012. aastal on muu hulgas sidusrühmade kaasamine agentuuri uue mitmeaastase strateegilise programmi koostamisse ning tööohutust ja töötervishoidu käsitleva teabe jätkuv levitamine Euroopa institutsioonidele, Euroopa sotsiaaldialoogi partneritele ja muudele Euroopa sidusrühmadele.

Agentuur jätkab tööd, et valmistada kandidaat- ja potentsiaalseid kandidaatriike ette tööohutuse ja töötervishoiuga seotud üleeuroopalises tegevuses osalemiseks, näiteks korraldades nendes riikides kampaaniaid ja koostades asjaomastes keeltes agentuuri infomaterjale.

Brüsseli kontaktbüroo jätkas agentuuri esindamist suhetes mõne põhipartneriga ELi tasandil, samuti ELi ja USA vahelises tööohutust ja töötervishoidu käsitlevas dialoogis. Suurenenud on ka agentuuri osalemine Euroopa sotsiaaldialoogis ja valdkondlikes sotsiaaldialoogi komiteedes.

Euroopa Tööohutuse ja Töötervishoiu Agentuuri (EU-OSHA) eesmärk on tööohutuse, töötervishoiu ja töötootlikkuse parandamine Euroopas. Agentuur kogub, töötab välja ja levitab usaldusväärset, tasakaalustatud ja erapooletut teavet tööohutuse ja töötervishoiu kohta ning korraldab üleeuroopalisi teabekampaaniaid. Hispaanias Bilbaos asuv EU-OSHA, mille asutas Euroopa Liit 1996. aastal, toob kokku nii Euroopa Komisjoni, liikmesriikide valitsuste, tööandjate ja töötajate organisatsioonide esindajad kui ka juhtivad tööohutuse ja töötervishoiu spetsialistid Euroopa Liidu 27 liikmesriigist ja mujalt.

Tõlkekeskuse (CdT, Luksemburg), poolt tõlgitud tekst põhineb ingliskeelsel originaalil.

**Euroopa Tööohutuse ja Töötervishoiu
Agentuur**
Gran Vía 33, 48009 Bilbao, SPAIN
Tel +34 944794360
Faks +34 944794383
E-post: information@osha.europa.eu